

V Praze dne: 25.2.2014
Č. spisu:

Městský soud v Praze
Spálená 2
112 16 Praha

Žalobkyně: **JUDr. Vlasta Parkanová, nar. [REDACTED]**
trvale bytem [REDACTED]

Zastoupena: **JUDr. Tomáš Sokol, advokát**
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.
se sídlem Sokolská 60, 120 00 Praha 2

Žalovaný: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
se sídlem pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

Žaloba na zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 13.1.2014, spisová značka UOOU- 07100/13-58

Datovou schránku

1) Žalovaný rozhodl dne 29. října 2013 s poukazem na svoji příslušnost a oprávnění správního orgánu, plynoucí z ustanovení § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále Správní řád) a ustanovení § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů (dále Zákon) tak, že žalobkyně se uznává vinnou ze spáchání přestupku podle § 44 odst. 1 Zákona, kterého se dopustila tím, že *...prostřednictvím webových stránek umístěných na internetové adrese www.parkanova.cz nechala od 14. srpna 2013 zveřejnit kopie protokolů o výsledcích 37 svědků a protokoly o výsledku obviněného ze spisového materiálu Policie České republiky čj. OKFK-321/TČ-2010-251102, správce těchto osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., které získala v souvislosti s postavením obviněné v předmětném trestním řízení a které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného učiněných před orgány činnými v trestním řízení,* a tím porušila povinnost podle § 15 odst. 1 Zákona, tedy údajnou povinnost zachovávat mlčenlivost o osobních údajích, za což jí podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích žalovaný uložil podle § 44 odst. 4 Zákona pokuta ve výši 16.000,- Kč.

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán (citováno z napadeného rozhodnutí) svým rozhodnutím ze dne 13. ledna 2014 sp.zn. UOOU-07100/13-58 z podnětu rozkladu žalobkyně rozhodnutí žalovaného změnil v nepatrné části výroku, týkající se přesného označení žalobkyně, ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil. Toto rozhodnutí bylo k mým rukám jako právnímu zástupci klientky doručeno dne 16.1.2014. Žalobkyně tvrdí, že tímto rozhodnutím byla zkrácena na svých právech přímo a tato práva byla porušována i v předchozím řízení. Z toho důvodu proti citovanému rozhodnutí Předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále rozkladový orgán) podává žalobkyně tuto

ž a l o b u

dle §65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

2) Žalobkyně touto cestou napadá výrok rozhodnutí rozkladového orgánu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí žalovaného. Napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, především porušilo právo na spravedlivý proces tak, jak jej lze dovést přímo nebo per analogiam ze zákonů ČR, mezinárodních smluv, kterými je ČR vázána (a Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod), z Ústavy a Listiny základních práv a svobod. Napadené rozhodnutí (obdobně jako předcházející rozhodnutí žalovaného) ve svých důsledcích potlačuje svobodu slova a z ní plynoucí právo hájit se veřejně, zejména proti veřejnému obvinění a pak proti obvinění ze spáchání trestného činu. Porušením práva na spravedlivý proces je i to, že s touto námitkou vznášenou od počátku řízení se žalovaný ani rozkladový orgán nijak nevypořádal. Napadené rozhodnutí ale také porušuje ustanovení § 15 Zákona, neboť dovozuje povinnou mlčenlivost v případě, na který uvedené ustanovení vůbec nedopadá. A žalobkyně také není osobou, na kterou by v daném kontextu dopadaly jakékoliv povinnosti plynoucí a ukládané jinak Zákonem.

3) Na základě těchto výhrad je podávána žaloba, kterou žalobkyně vytýká napadenému rozhodnutí všechny vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 písm. a), b), c) soudního řádu správního.

4) Na úvod nelze pominout fakt, který (minimálně) spolehlivě ilustruje právní vědomí, jakož i celkovou právní úroveň žalovaného. V úvodu napadeného rozhodnutí je uvedeno, že... *Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 13. ledna 2014 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu s přihlédnutím k § 152 odst. 4a § 90 odst. 1 písm. c) správního řád.* (Citováno doslovně i s chybou na konci).

Zmíněná chyba je ale to nejmenší. Ustanovení § 2, § 29 a § 32 Zákona vůbec neobsahují slovo „odvolání“ (či alespoň slovní základ), odvoláním se nezabývají a naprosto jistě z těchto ustanovení nelze dovodit, že by rozkladový orgán byl „příslušný odvolací orgán“. O odvolacím orgánu ostatně v Zákoně není ani zmínky. Totéž platí o § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správním řádu a v zásadě i o ustanovení § 152 téhož zákona. Toto ustanovení totiž upravuje rozklad, nikoliv odvolání. Což, jak je známo již studentům právnické fakulty nejpozději po zkoušce ze správního práva, je dost velký rozdíl. Jak z textu napadeného rozhodnutí vyplývá, rozkladový orgán žalovaného jako „příslušný odvolací orgán“ rozhodl o „rozkladu“. A poté v textu napadeného rozhodnutí sám sebe znovu a znovu označuje za „odvolací orgán“. Konkrétně na straně 4 rozhodnutí se takto tituluje 2x, na straně 5 - 5x, na straně 6 - 7x, na straně 7 - 10x a na straně 8 - 5 x. Správní orgán, který je orgánem rozkladovým, sám sebe na 8 stranách svého rozhodnutí 33x označí za odvolací orgán, musí zřetelně trpět značnými pochybnostmi o své právní identitě. Možná dokonce zatím nediagnosticskou formou právní schizofrenie. Přitom sám žalovaný rozkladovému orgánu vcelku srozumitelně napověděl, o čem ve věci případně půjde. Na závěr svého rozhodnutí totiž účastníky správně poučil o tom, že proti rozhodnutí je možné podat rozklad. Všimla si toho ovšem pouze žalobkyně.

Nejde však jen o samoučelný poukaz na chybu a o právní purismus, z pohledu rozkladového orgánu žalovaného jistě přehnaný, protože odvolání nebo rozklad... Jak citováno z napadeného rozhodnutí, o řádně podaném rozkladu rozhodl *Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán*. Podle § 152 odst. 2 z.č. 500/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů, *o rozkladu rozhoduje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu*. Tuto podmínku by Předseda Úřadu jako takový jistě splňoval, nikoliv ovšem, označuje-li se zcela nepřipadným titulem „řádný odvolací orgán“. Jde tedy o to, zda o rozkladu klientky bylo rozhodnuto formálně bezchybným způsobem. Je to naprosto stejná situace, jako kdyby soudní spor sice rozhodl řádně jmenovaný, věcně a místně příslušný soudce, ale v písemném vyhotovení rozsudku uvedl, že rozhodoval jako předseda rolnického družstva anebo spolku včelařů. Eventuálně jako náčelník Ocasní pero.

5) Podstata věcného sporu mezi žalobkyní a žalovaným, v němž jednak žalovaný rozhodl a následně bylo vydáno napadené rozhodnutí Předsedy, je co do

základu jasná. Žalobkyně zveřejnila na svých webových stránkách dokumenty, které obdržela jako obviněná v rámci trestního stíhání, které je proti ní vedeno, zejména protokoly o výsledku obviněných a svědků. Ve věci bylo sporné, s jakými detaily byly dokumenty zveřejněny, tedy zda tam byly krom jejich jména a příjmení i další identifikační údaje, například datum narození či bydliště anebo nikoliv. Vzhledem k tomu, jak žalovaný a posléze rozkladový orgán v napadeném rozhodnutí formuluje údajné deliktní chování žalobkyně, tento rozpor ztrácí význam. Bude to ještě zmíněno, ale toliko na vysvětlení se v této souvislosti podává, že z pohledu žalovaného se zřetelně jeví jako osobní údaj celý obsah protokolu o výsledku svědka či obviněného a je vcelku nepodstatné, zdali je za této situace zveřejněn toliko se jménem a příjmením anebo ještě s dalšími osobními údaji.

6) Podle názoru žalovaného i rozkladového orgánu se žalobkyně dopustila protiprávního jednání tím, že *prostřednictvím webových stránek umístěných na internetové adrese www.parkanova.cz nechala od 14. srpna 2013 zveřejnit kopie protokolů o výsledcích 37 svědků a protokoly o výsledku obviněného ze spisového materiálu Policie České republiky čj. OKFK-321/TČ-2010-251102, správce těchto osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., které získala v souvislosti s postavením obviněné v předmětném trestním řízení a které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného učiněných před orgány činnými v trestním řízení, a tím porušila povinnost podle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zachovávat mlčenlivost o osobních údajích,*

7) Vzhledem k obsahu výhrad shora uvedených je dle žalobkyně třeba, aby se soud zabýval níže vytykanými nedostatky výchozích premis a dále právními závěry, obsaženými v rozhodnutí žalovaného a v napadeném rozhodnutí rozkladového orgánu, případně procesními pochybeními. Sumárně lze napadenému rozhodnutí vytknout, že:

a) Obsah protokolu o výsledku obviněného nebo svědka není či nutně nemusí být osobním údajem a zcela jistě se na protokoly pořízené v trestním řízení nevztahuje Zákon.

b) Na žalobkyni v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, se nevztahuje ustanovení § 15 Zákona ani žádná jiná omezení, Zákonem stanovená.

c) Na žalobkyni v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, se nevztahuje ustanovení § 8a-8d trestního řádu.

d) Žalovaný ani Předseda nejsou oprávněni vykonávat dohled nad tím, jak je dodržováno ustanovení § 8a-8d trestního řádu nebo jakékoliv jiné normy trestního řádu.

e) I kdyby žalobkyně v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, měla obecně uloženu nějakou povinnost Zákonem anebo ustanovením § 8a-8d trestního řádu, taková povinnost obecně nemůže sistovat s absolutními účinky Ústavou dané právo na svobodu slova a šíření informací.

f) Způsob, jakým se žalovaný a posléze předseda nevypořádali z argumentací žalobkyně, je hrubým porušením práva na spravedlivý proces.

8) **AD a) Obsah protokolu o výsledku obviněného nebo svědka není či nutně nemusí být osobním údajem a zcela jistě se na protokoly nevztahuje Zákon.**

V rozhodnutí se žalovaný po konstatování skutkových zjištění zabývá jejich právním hodnocením. V této souvislosti na straně 8 v posledním odstavci napadeného rozhodnutí uvádí, že správní orgán se předně zabýval otázkou, zda jsou informace obsažené v protokolech o výsledcích osobními údaji. A odpovídá si kladně. Odkazuje přitom na ustanovení § 4 písm. a) Zákona.

Dle tohoto ustanovení:

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,

9) A následně k tomu žalovaný uvádí: *Předmětné protokoly obsahovaly údaje v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, rodné číslo, jméno, příjmení, datum a místo narození, adresu trvalého pobytu (příp. adresu pro doručování, telefonický kontakt), informace o zaměstnání, rodinný stav, číslo průkazu totožnosti, rodné číslo a informace týkající se obsahu výpovědi. Z rozsahu těchto údajů jsou nepochybně subjekty údajů přímo identifikované, tudíž se jedná o osobní údaje ve smyslu výše uvedené definice. Informace o tom, že osoba podala výpověď jako svědek a rovněž tak obsah této výpovědi jsou přitom také osobním údajem vypovídajícím právě o těchto skutečnostech; blíže popisují subjekt údajů, tedy se jej týkají. Současně je nutno zdůraznit, že i v případě použití „pouhé“ kombinace jména, příjmení a obsahu výpovědi se jedná o osobní údaje, neboť naplňují zákonnou definici, tedy subjekt údajů je na jejich základě určitelný, neboť existuje skupina osob, která jej může i pouze na základě tohoto rozsahu informací identifikovat. (podtrženo mnou).*

10) Takto absolutně formulované tvrzení je zřejmý nonsens. Je otázkou, zda žalovaný v nějaké personifikované podobě vůbec kdy viděl protokol o výsledku svědka, případně jak velkou má v tomto směru zkušenost. Vcelku úspěšně lze doložit, že velmi malou. Kupříkladu protokol o výsledku svědka, z něhož plyne, že svědek, označený (dle verze protokolu, uvažované v podtržené části citátu) jako „Jan Novák“ byl dne 20.2.2014 ve 12:00 hod přítomen na rohu ulice Vodičkova a Václavské náměstí v Praze 2 a tak viděl, jak se zelené auto, jedoucí z Vodičkovy po kolejích

bočně střetlo se žlutým autem, jedoucím z dolní části Václavského náměstí, se se svým obsahem tohoto svědka nijak netýká a z popisu a pouhého jména a příjmení (ani kombinace výpovědi a jména) nelze „subjekt údajů“ identifikovat. Což neznámá, že naopak nemůže vzniknout protokol, v němž bude zaznamenána výpověď veřejně známé osoby s naprosto originálním jménem, popisující kupříkladu znásilnění. Tedy naopak půjde o identifikovatelný subjekt a osobní a citlivé údaje. Paušální závěr učiněný žalovaným a poté fakticky aprobovaný rozhodnutím rozkladového orgánu o povaze protokolu v trestním řízení „an sich“ je tedy chybný. V dané věci správní orgán, chtěl-li tvrdit, že protokoly zveřejněné žalobkyní obsahovali osobní údaje ve smyslu shora uvedené zákonné definice, měl uvést které konkrétně a proč.

11) Jak uvedeno, napadené rozhodnutí tuto původní argumentaci žalovaného přejímá, nijak dále nerozvíjí, pouze se jí pokouší podpořit odkazem na soudní rozhodnutí. Činí tak dílem zcela nepřezkoumatelným způsobem, když „chrlí“ na str. 5 spisové značky údajných rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie bez toho, aby současně uvedl, co konkrétně z obsahu těchto rozhodnutí považuje za argument svědčící jeho argumentaci. A pokud tak výjimečně činí, není patrné, jak citát souvisí s nyní projednávanou záležitostí (citace). Viz: *Stanovisko generální advokátky Eleanor Sharpston ve spojených věcech C-141/12 a C-372/12, Y. S. proti Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel v bodě 45 dále uvádí, že „Skutečný obsah těchto informací patrně nemá žádný význam, pokud se týkají identifikované či identifikovatelné osoby. Lze jej chápat tak, že se týká jakékoliv skutečnosti týkající se soukromého života této osoby a případně jejího profesního života (který může zahrnovat více veřejný aspekt tohoto soukromého života). Může být dostupný v písemné formě, nebo může být například zachycen na zvukovém záznamu nebo obrazově.*

12) Stejnou námitku lze uplatnit ve vztahu k poukazům na tuzemská soudní rozhodnutí jakožto argument, který má zřejmě prokazovat správnost právních závěrů rozkladového orgánu. Záhadou, kterou jsem nedokázal odstranit ani důkladným studiem rozhodnutí NSS sp.zn. 9 As 34/2008 zřejmě zůstane, proč rozkladový orgán toto rozhodnutí ve svém rozhodnutí vůbec zmiňuje. O tom, že telefonní číslo může být identifikačním údajem (spolu se jménem) není pochyb. Stejně jako nemusí. Jde o velmi individuální záležitost. V dané věci ale evidentně nejde o telefonní číslo ale o to, zda identifikačním údajem může být jméno, příjmení a popis určitého děje, k němuž svědek má nebo nemá nějaký osobní vztah. Například autonehoda, nebo konkrétněji, účast v poradní komisi ministryně. Totéž platí o poukazu na záznam kamerového systému, což se vzhledem k projednávanému tématu jeví jako vysloveně zbytečná informace.

13) Poněkud paradoxně ovšem právě v této souvislosti napadené rozhodnutí (str.5) uvádí, že:

Pokud je totiž osobním údajem informace o chování, jednání a pohybu konkrétní osoby zachycená prostřednictvím kamerového systému, musí být osobním údajem i obdobná informace zachycená prostřednictvím protokolu na základě toho, že tato osoba ji sama vypoví. Dle odvolacího orgánu proto postačí, pokud konkrétní

informace vypovídá cokoliv o soukromém nebo i profesním životě dané osoby, aby se již jednalo o osobní údaj. To předmětné protokoly, resp. jejich obsah splňují. Odvolací orgán proto námitku obviněné, že uvedené protokoly neobsahují osobní údaje, resp. že nelze ztotožňovat pojem osobního údaje s obsahem těchto protokolů, neshledal za důvodnou.

Vycházejí z této citace, bylo povinností žalovaného zjistit, zda protokoly něco z toho, co je uváděno (cokoliv o soukromém nebo i profesním životě dané osoby) skutečně obsahují. A samozřejmě svá zjištění uvést v odůvodnění svého rozhodnutí. To žalovaný zřetelně neučinil a spokojil se s paušálním tvrzením, že všechno v protokolech je osobním údajem. Což nepochybně byla chyba, protože individuální dokumenty, jako jsou protokoly o výslechu svědků rozhodně nelze paušálně zhodnotit tak, že prostě údaje o soukromém nebo i profesním životě dané osoby obsahují. Pochybením rozkladového orgánu bylo, že tento zjevný nedostatek nechal bez povšimnutí.

14) AD b) Na žalobkyni v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, se nevztahuje ustanovení § 15 Zákona ani žádná jiná omezení, Zákonem stanovená.

Dle ustanovení § 15 Zákona

(1) Zaměstnanci správce nebo zpracovatele, jiné fyzické osoby, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, jejichž zveřejnění by ohrozilo zabezpečení osobních údajů. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení zaměstnání nebo příslušných prací.

15) S námitkou žalované, že na obviněného se takové omezení, přesněji „povinná mlčenlivost“, nemůže vztahovat prostě proto, že zákon obviněnému explicitně žádnou takovou povinnost nestanoví, odpovídá napadené rozhodnutí tím, co se běžně označuje za definici kruhem:

Vedení trestního spisu je nutné považovat za zpracování osobních údajů dle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., a proto je Policie České republiky ve vztahu k osobním údajům v postavení správce dle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. V takové situaci má každý, kdo přichází do styku s osobními údaji v trestním spise, povinnost mlčenlivosti. Tuto povinnost mají jak jednotliví policisté, státní zástupci, tak ovšem i všechny další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji, tj. znalci, tlumočníci, ale i svědci nebo sami obvinění a jejich obhájci, poškození a jejich zmocněnci.

16) Jinými slovy, žalovaný rozhodl, že protokol je (náhle) osobní údaj a tak vzniká obviněnému povinnost o jeho obsahu mlčet. Zřejmě doživotně. To ovšem není argument proti námitce, že postavení obviněného je natolik speciální, že jej není možno bez dalšího, kdykoliv a absolutně považovat za osobu, které sdělením obvinění náhle, bez jejího souhlasu, vzniká závažná povinnost plynoucí z § 15

Zákona. A to dokonce povinnost, která sistuje jeho ústavní práva. Další část relevantní argumentace tematicky souvisí spíše s následující částí této žaloby.

17) AD c) Na žalobkyni v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, se nevztahuje ustanovení § 8a-8d trestního řádu.

O tom, že žalovaný a tedy ani jeho rozkladový orgán nejsou v postavení správního orgánu a pro potřeby jeho rozhodnutí kompetentní interpretovat normy trestního řádu bude pojednáno níže. Nicméně pokud již je v napadeném rozhodnutí a posléze i v rozhodnutí rozkladového orgánu na tato ustanovení poukazováno a dokonce oba správní orgány tvrdí, že je žalobkyně porušila, je nutno se těmito argumenty zabývat blíže. Lze tak učinit stručným konstatováním, že tato ustanovení ukládají povinnosti zcela jiným subjektům než obviněnému. Dokonce obviněný je spolu s poškozeným subjektem ochrany těchto norem. Je též nutno poznamenat, že uvedená ustanovení jsou do trestního řádu zakomponována velmi neorganicky, protože neupravují trestní řízení, ale práva a povinnosti subjektů, kteří s trestním řízením nemají nic společného. Trestní řád obecně neaspiruje na úpravu toho, kdo o čem smí či nesmí mluvit. Tedy abstraktněji, na úpravu práv a povinností, která vysoce přesahují procesní vztahy a zasahují či by měly zasahovat do práva na svobodu projevu. Zcela jistě pak neupravují práva a povinnosti obviněných. Tím se zabývá zcela jiná část trestního řádu.

18) Velmi podobně na shora probíraný problém nazírá ve své publikaci Doc. JUDr. Jiří Herceg, PhDr.¹. V části, zabývající se novelou trestního řádu, která zavedla aktuální znění § 8a až 8c (str. 45) mimo jiné uvádí:

„A. Podmínky poskytování informací o trestním řízení ze strany orgánů činných v trestním řízení veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků stanoví obecně § 8a trestního řádu. Toto ustanovení stanoví 3 základní zásady pro poskytování informací. Orgány činné v trestním řízení při informování o své činnosti musí dbát toho, aby

1. neohrožovaly objasnění skutečností důležitých pro posouzení věci
2. nezveřejnily i o osobách, které mají účast v trestním řízení, údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností
3. neporušily zásadu presumpce nevinny (§ 2 odst. 2 trestního řádu).

Ustanovení § 8a trestního řádu po novele zdůrazňuje potřebu, zohlednit při poskytování informací zejména zájmy nezletilých osob. Podle § 8a odst. 2 trestního řádu při poskytování informací orgány činné v trestním řízení zvláště dbají na ochranu soukromí a osobních údajů osob mladších 18 let“.

O několik řádek níže autor uvádí: „Osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace o osobách, které mají účast v trestním řízení, pro účely trestního řízení nebo výkonu práv nebo plnění povinností stanovených právními předpisy (například obhájci, zákonný zástupce, probační úředník, znalec, osoba nahlížející do spisu apod.), je nesmějí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům. Tyto osoby nesmějí získané informace dále šířit a mohou je poskytovat dalším osobám rovněž jen k plnění úkolů, či k

¹ Viz Doc. JUDr. Jiří Herceg, PhDr, Média a trestní řízení (Leges 2013).

výkonu práv nebo pro účely trestního řízení, nikoliv pro jiné účely. Novela zavedla také ustanovení § 8b trestního řádu, které obsahuje specifickou úpravu zveřejňování informací o poškozeném, u něhož je dán zvláštní zájem na ochraně jeho soukromí vzhledem k jeho zranitelnosti a potřebě co největšího odstranění působení škodlivých vlivů.“.

19) Z toho, co zde je zmíněno, je především patrné, že autor publikace vnímá ustanovení § 8a a násl. trestního řádu jako normu, ukládající povinnosti orgánům činným v trestním řízení. Dále uvažuje o dvou okruzích osob, nějakým způsobem dotčených zkoumanou právní úpravou. Jednak osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace o osobách, které mají účast v trestním řízení a dále osoby, o nich byly poskytnuty informace. Ty pak dále vyjmenovává. Označené osoby pak mají dle autora limitované oprávnění nakládat se získanými informacemi. Ovšem i pokud jde o tuto skupinu, je patrné, že zde neexistuje žádná povinná mlčenlivost, kterou dovozuje nesprávně žalovaný a po něm rozkladový orgán. Analyzovaná ustanovení totiž obsahují pouze omezení zveřejňovat získané informace, samozřejmě včetně informace o obsahu protokolů o výsledku obviněných či svědků. A to jen v souvislosti s plněním úkolů či výkonu práv nebo pro účely trestního řízení. Což je, s ohledem na onu skupinu osob, kterým jsou informace poskytovány velmi značný rozsah. Ten již sám o sobě vylučuje, že by tyto informace zůstávaly nějakým zásadním způsobem jakožto osobní údaje utajeny. Typicky se s těmito informacemi může seznámit každý, kdo prokáže důvodný zájem, a je mu umožněno nahlédnutí do spisu. Limita šíření těchto informací pak je velmi neurčitá. Už z toho je patrné, že o obsahu protokolů nikdo (s výjimkou žalovaného) neuvažuje jako o jakémsi generálním osobním údaji. Což jistě nevylučuje výjimky, ale o ty zde nejde, protože žalovaný i rozkladový orgán konstruuje mlčenlivost jako absolutní. Či spíše prakticky absolutní.

20) Patrné také je, že shora citovaný autor vnímá jako specifickou kategorii osob ty, kteří jsou účastníky trestního řízení a jejich povinnostmi, které by měly plynout z ustanovení § 8a případně následujících trestního řádu se vůbec nezabývá. Následně již jeho publikace analyzuje postavení a případná oprávnění toho, co označuje pojmem „médiá“ a vůči jejich oprávnění zveřejňovat informace získané v trestním řízení, zaměřuje svoji pozornost. A také se zabývá omezeními médií, pokud jde o šíření informací získaných v rámci trestního řízení, aniž by se jakkoliv zabýval tím, zda nějaké podobné omezení nedopadá na účastníky trestního řízení, jmenovitě pak obviněného.

21) Zvláště symptomatická pak je z tohoto hlediska další kapitola výše zmíněné publikace, č. 4. 6. nadepsaná „Novela náhubkového zákona: korektiv veřejného zájmu“ (strana 49). Autor především připomíná, že novela trestního řádu upravující text § 8a až 8d do aktuální podoby získala pracovní název „náhubkový zákon, (novela trestního řádu číslo 52/2009 Sb.). V této souvislosti hovoří o obavě odborné i laické veřejnosti, že dojde k neúměrnému zásahu do práva na svobodu projevu. Tyto obavy měly být vyvolány tím, že zmíněná novela přinesla dle autora mimo jiné dvě zásadní novinky pro poskytování informací o trestním řízení a to

(a) informační embargo v přípravném řízení

(b) zákaz zveřejnění odposlechnů

Z pochopitelných důvodů se dále budu zabývat pouze novinkou prvou. K té autor uvádí: „Oproti předchozí právní úpravě ukládal novelizovaný § 8a odst. 1 trestního řádu orgánům činným v trestním řízení zákaz zveřejňovat v přípravném řízení všechny informace umožňující zjištění totožnosti

(a) osoby, proti které se vede trestní řízení,

(b) poškozeného,

(c) zúčastněné osoby

(d) svědka.

Půjde zejména o jméno, příjmení, bydliště, fotografie, kreslené nebo malované podobizny apod. Jinými údaji umožňujícími identifikaci takové osoby mohou být údaje, které se ho týkají jen nepřímě, ale pomocí kterých ho lze identifikovat, např. fotografie jeho rodiny nebo přátel, místa jeho bydliště apod.)“.

22) Je třeba připomenout to, co by mělo být patrné, totiž autor zřetelně hovoří o povinnosti uložené orgánům činným v trestním řízení. Nikoliv obviněnému. Dále autor hovoří o tom, že výše uvedené zákazy neplatí tehdy, kdy jejich zveřejnění umožňuje trestní řád. Konkrétně je-li zveřejnění nezbytné pro účely pátrání po osobách nebo pro dosažení účelu trestního řízení nebo dá-li k jejich zveřejnění poškozený předchozí písemný souhlas; je-li poškozený mladší 18 let nebo je zbaven způsobilosti k právním úkonům anebo je jeho způsobilost k právním úkonům omezena. Tedy zřetelně tato ochrana je dle autora zaměřena pouze na poškozeného. K tomu ovšem dále uvádí:

„Tato právní úprava byla kritizována jako příliš restriktivní a pomíjející důležitou úlohu tisku. Novináři tak již nebudou moci informovat veřejnost o otázkách obecného zájmu, který je dán převažujícím zájmem veřejnosti na tom, aby se určitou informací o trestním řízení dozvěděla (převažující imperativ veřejného zájmu). Konkrétně byly uváděny případy atentátu na hlavu státu, kdyby nebylo možno o prezidentovi jako o poškozeném a oběti trestného činu informovat, či další případy, kdy oběti trestného činu bude jiný představitel státu nebo veřejně známá osobnost. Stejně tak v případech, kdy mají média k dispozici záznamy z policejních odposlechnů nasvědčujících tomu, že určitá úřední osoba spáchala trestný čin, by zákaz zveřejnění znemožňoval plnit tisku jeho roli “hlídacího psa,, demokracie.“.

23) I v této souvislosti je třeba připomenout, že autor uvažuje v relaci zájmy poškozeného a svoboda slova respektive zájem veřejnosti na tom, aby se určitou informací o trestním řízení dozvěděla. Absolutně neuvažuje v relaci obviněný a jeho zájem o zveřejnění toho, co se jej v trestním řízení týká. Následně (str. 51) pak autor připomíná novelu tr.řádu, provedenou zákonem číslo 207/2001 Sb. (zjevně jde o tiskovou chybu, míněn je zákon číslo 207/2011 Sb. poz. TS), která kritizovanou právní úpravu mění tak, že mimo jiné výslovně umožňuje zveřejnění informací v trestním řízení, na které se jinak vztahuje zákaz zveřejnění, odůvodňuje-li to právo veřejnosti na informace nebo jiný veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby. A znovu je patrné, že se zde rozšiřuje oprávnění úplně jiného okruhu osob, než je obviněný a autor neuvažuje o tom, že by snad oprávnění obviněného bylo redukováno ještě pod tuto hranici anebo dokonce vůbec se jej tato ustanovení dotýkala.

24) Nutno dodat, že shodně s nahlížením citovaného autora byla ustanovení § 8a tr.řádu a násl. vnímána všemi dalšími odborníky a to i včetně peripetií souvisejících s výhradami k omezování medií a jejich práv. Nikdo a nikdy neuvažoval o tom, že by se tato úprava měla nějak projevit na postavení obviněného. V tomto směru tedy žalovaný a rozkladový orgán „vynalezli“ výkladové novum, které ovšem nelze z řady důvodů postupně v tomto podání uváděných, akceptovat.

25) AD d) Žalovaný ani rozkladový orgán nejsou oprávněni vykonávat dohled nad tím, jak je dodržováno ustanovení § 8a-8d trestního řádu nebo jakékoliv jiné normy trestního řádu.

Rozkladový orgán na straně 6 napadeného rozhodnutí in fine argumentuje i obsahem ustanovení § 8a až 8d trestního řádu a dovozuje, že způsob obhajoby, který zvolila obviněná, tedy zveřejnění předmětných protokolů je v rozporu s povinností mlčenlivosti, částečně také s omezeními, vyplývajícími z § 8a až 8d tr. řádu. K tomu pak ještě napadené rozhodnutí uvádí: *Ani skutečnost, že případné hlavní líčení ve věci probíhá veřejně, není okolností, která by měla vliv na odpovědnost obviněné za přestupek. Předně totiž není jisté, že do této fáze trestní řízení dospěje. Současně, i pokud by se tak stalo, neznámá to, že do té doby nemohou být osobní údaje chráněny povinností mlčenlivosti, neboť až do jejich zákonem předpokládaného zveřejnění v řízení před soudem je trestní řízení (přípravné řízení) neveřejné. Tomu ostatně odpovídá i např. úprava § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., která umožňuje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů osobní údaje v případě, kdy se jedná o oprávněně zveřejněné osobní údaje; do okamžiku oprávněného zveřejnění se ovšem tato výjimka neuplatní a veškeré zpracování by bylo neoprávněné (včetně zveřejnění). Smysl stanovené povinnosti mlčenlivosti je tedy v tom, že obviněná v daném případě nemá žádnou jistotu, zda osobní údaje budou oprávněně zveřejněny v řízení před soudem (naopak, lze předpokládat, že je jejím zájmem, aby trestní řízení bylo zastaveno co nejdříve), a obecně v ochraně soukromí dotčených osob až do té doby, dokud nebudou v souladu se zákonem zveřejněny.*

26) Především se odvolací orgán zcela nepřípadně (i neodborně) pouští do interpretace právních norem, k jejichž výkladu, tím méně pak aplikaci není povolán. Nadto tak činí způsobem, který by se od představitele ústředního orgánu očekávat nedal. Kromě toho, že se pokouší deformovat průběh trestního řízení i popírá elementární princip právního státu, kterým je předvídatelnost aplikace práva. To když adoruje nejistotu obviněného, pokud jde o právní režim dokumentů, které v souvislosti se svým trestním stíháním od policejního orgánu obdržel.

27) Touto argumentací chce zřejmě rozkladový orgán říci, že existuje povinná mlčenlivost, která je jakýmsi způsobem limitována, ale nikdo přesně neví jak, protože je možné, že v budoucnu tato povinná mlčenlivost pomine. Pročež ta nejistota. Nutno zdůraznit, že rozkladový orgán zřetelně neuvažuje transparentní postup, kterým je tzv. odtajnění oprávněným orgánem. Napadené rozhodnutí pak ještě poukazuje na to, že přípravné řízení je neveřejné.

28) Jak řečeno, celá tato konstrukce je v rozporu se základními principy právního státu. Především dost dobře nelze připustit nejistotu v otázce, zda snad jakási povinná mlčenlivost ještě trvá nebo netrvá. To je ale právě situace, kterou svým rozhodnutím navazuje odvolací orgán. Připouští, že snad někdy v budoucnu, za doposud nejistých podmínek proběhne hlavní líčení, a pak už (snad) nebude povinná mlčenlivost účastníka trestního řízení platit. Ovšem neuvádí žádnou právní normu, která by tuto situaci jasně řešila. Tedy exaktně vymezovala od kdy do kdy tato povinná mlčenlivost má trvat, případně kdo ji institucionálně zruší. Přitom je zřejmé, že ze samého chodu trestního řízení nelze žádnou jednoznačnou odpověď odvodit. Trestní řízení je v přípravné fázi neveřejné, což ovšem neznamená, že je tajné. Trestní řízení končí celou řadou procesních alternativ, počínaje zastavením přes postoupení věci, odklon až po podání obžaloby. Tato fakta generují celou řadu dalších otázek, na které neexistují odpovědi a odvolací orgán tyto otázky buď z opatrnosti, nebo z neznalosti ani neuvažoval. Tak například je tu otázka, zda, zda po seznámení s obsahem spisu pomijí údajná povinná mlčenlivost obviněného, anebo zda nadále trvá, v tomto režimu se obviněný nachází i v případě, kdy je věc postoupena k vyřízení jinému orgánu? Zda povinná mlčenlivost končí například podáním obžaloby, případně veřejným předběžným projednáním, doručením obžaloby atd.

29) Pokud jde o citované tvrzení o nejistotě obviněné, pak vycházejí z doslovné analýzy tohoto výroku, primárním smyslem povinné mlčenlivosti je právě vyvolání nejistoty ohledně toho, do kdy trvá a zda ještě platí či ne. Zjištění, že ústřední orgán státní správy nalézá smysl tvrzené povinnosti v tom, že u občana vyvolá nejistotu o časovém rozsahu této povinnosti, je dost otřesné. Pustou spekulací je pak další část této úvahy, spočívající v tvrzení, že lze předpokládat zájem obviněné na zastavení trestního řízení co nejdříve. Možná v daném případě, ale zcela jistě ne obecně, přičemž to, co je předmětem sporu je obecné pravidlo, týkající se toho, zda obviněný má povinnou mlčenlivost ve vztahu k informacím, obsaženým v trestním spise. I kdyby ovšem takováto premisa byla správná a každý obviněný měl zájem na tom, aby trestní řízení bylo zastaveno co nejdříve, neřeší to problém nejasnosti konce údajné mlčenlivosti, kterou napadené usnesení dovozuje.

30) Ani poslední část citátu, podle níž je chráněno soukromí dotčených osob až do doby, dokud nebudou osobní údaje v souladu se zákonem zveřejněny, není adekvátní reakcí na vznesenou námitku. Není totiž patrné, kdy nastává onen okamžik, v němž jsou chráněné osobní údaje dotčených osob zveřejněny v souladu se zákonem. Není vymezen okruh osob, které by byly oprávněny takto tyto údaje zveřejnit, aby bylo možné, minimálně a contrario dovozovat, které osoby toto oprávnění nemají. Z povahy věci například vyplývá, že státní zástupce, který sepisuje obžalobu, do ní mimo jiné uvede obsah protokolů o výslechu obviněných a svědků v rozsahu, který považuje relevantní pro svá tvrzení a to samozřejmě i se jmény těchto svědků. Není ovšem jasné, vycházejí z podivné konstrukce podávané žalovaným a rozkladovým orgánem, zda obžalovaný poté, kdy obžalobu obdrží, již smí o těchto údajích veřejně hovořit, tedy, zda již je zbaven povinné mlčenlivosti anebo zda tato povinnost trvá i nadále a ve vztahu k obsahu obžaloby. Žalovaný či rozkladový orgán se ani nezabývá takovým „detailem“, jakým je následný postup v případě podání obžaloby, tedy soudním projednáním věci. Zda v případě, kdy například je svědek vyslechnut, anebo

je pouze čtena jeho výpověď, ovšem v jednací síni není přítomna žádná veřejnost, ale stále v podstatě titíž lidé - účastníci trestního řízení, smí obžalovaný o tom, co bylo předmětem takového hlavního líčení již svobodně hovořit, nejsou vázán povinnou mlčenlivostí. Vychází z toho, co konstruuje žalovaný a rozkladový orgán, by totiž bylo možné předpokládat, že se bude domáhat povinné mlčenlivosti i po proběhlém hlavním líčení, s tím, že pokud tam veřejnost nebyla, pak fakticky nedošlo k zveřejnění těchto údajů, a tudíž i zůstávají stále v režimu povinné mlčenlivosti. Již z těchto argumentů je patrné, že celá konstrukce povinné mlčenlivosti po jakousi blíže nespecifikovanou část trestního řízení je naprosto nesmyslná, ale zejména, nepodložena právními předpisy a tedy nejistá, co do předvídatelnosti své interpretace. Což znamená, že je v rozporu s principy právního státu. Ten jasně deklaruje, že co není zákonem zakázáno je dovoleno a povinnosti lze ukládat pouze na základě zákona. Včetně povinné mlčenlivosti.

31) AD e) I kdyby žalobkyně v postavení obviněné a ve vztahu k dokumentům, které konkrétně obdržela v této konkrétní trestní věci, měla obecně uloženu nějaké povinnost Zákonem anebo ustanovením § 8a-8d trestního řádu, taková povinnost obecně nemůže sistovat s absolutními účinky Ústavou dané právo na svobodu slova a šíření informací.

Námítku shodného obsahu žalovaný ve svém rozhodnutí v podstatě ignoruje a napadené rozhodnutí se chová v podstatě stejně. Poněkud protichůdně jednak připouští, že zde střet principů sice existuje, ale tvrdí (principiálně chybně), že Zákon jej vlastně úspěšně řeší. Doslovně uvádí (str. 6)

Odvolačící orgán dále konstatuje, že odpovědnost za porušení povinnosti mlčenlivosti dle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. bude v zásadě vždy v souladu s ústavním pořádkem a nebude zásahem do svobody projevu (posuzováno a vyvažováno individuálně). Pouze v naprosto výjimečných případech může nastat situace, kdy okolnosti, za kterých k porušení povinnosti mlčenlivosti došlo, povedou k závěru, že svoboda projevu v daném případě převáží, tedy že by postih za porušení mlčenlivosti byl neproporcionálním ve vztahu k tomuto ústavně garantovanému právu.

32) Taková konstrukce řešení střetu ústavních principů je absolutně neakceptovatelná. Nejde (a nemůže z důvodů dále uvedených) jít o tak jednoduchou situaci, za níž by, až na výjimky vždycky platil Zákon. Naopak. Je notorií, že každý případ, kdy je střet ústavních principů shledán, je třeba posuzovat individuálně a zvažovat, co je v zájmu demokratické společnosti. Míněno, který zájem je třeba upřednostnit a který více či méně potlačit. O něco takového se napadené rozhodnutí, ostatně stejně jako žalovaný ve svém rozhodnutí, ani nepokouší.

33) Instruktivní je pro tuto argumentaci publikace JUDr. Pavla Holländera². Problematikou právních principů se zde autor systematicky zabývá počínaje stránkou 139. Úvodem nutno poznamenat, že jde o velmi složitou materii, která je díky složité struktuře argumentace jen obtížně reprodukovatelné v zjednodušené verzi. Nicméně

² Viz Pavla Holländera Filozofie práva, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 1. vydání, 2006.

po úvodním rozboru situace autor především formuluje závěr o existenci pravidel a principů, přičemž oboje se dle něj mohou dostat do střetu. Jako příklad rozporu pravidel (strana 149) zmiňuje případ, kdy Spolkový ústavní soud SRN posuzoval ústavnost právní normy zemského práva, jež zakazovala otvírání obchodů ve středu po 13. hodině a spolkového práva, jež otvírání obchodů v pracovních dnech umožňovalo do 19. hodin. K tomu, mimo jiné za pomoci citace jiného autora (Alexy), dovozuje, že: „Toto je klasický příklad konfliktu pravidel. Obě normy si odporují. Pokud by obě platily, bylo by otevírání ve středu odpoledne jak dovoleno, tak zakázáno. Rozpor je odstraněn tak, že jedna z obou norem je prohlášena za nulitní a tím odstraněna z právního řádu.“

Dále, opět s odkazem na práci jiného autora (Alexy), zmiňuje případ, kdy Spolkový ústavní soud SRN postupoval v případě kolize principů způsobem jiným. Šlo o otázku konání hlavního líčení proti obžalovanému, jemuž hrozilo nebezpečí mozkové příhody a srdečního infarktu, přičemž posuzoval „vztah napětí“ mezi povinností státu zajistit funkční trestně právní ochranu a mezi právem obviněného na ochranu života a tělesné nedotknutelnosti. Na okraji tohoto „napětí“ cituje Alexyho, dle něhož „Oba principy tedy vedou, pro každou aplikaci, k rozporu. Tuto situaci lze řešit tím, že jeden z obou principů by byl prohlášen za nulitní a odstraněn z právního řádu. Řešení spočívá mnohem více ve stanovení relace předností mezi kolidujícími principy, vztahující se na okolnosti případu. Upřednostněný princip omezuje pro tento případ právní možnosti naplnění tohoto principu, jenž byl nucen ustoupit. Ustupující princip zůstává částí právního řádu. V jiném případě může být otázka předností řešena opačně.“

K tomu pak citovaný autor na straně 150, po analýze jiného případu kolize principů, uvádí: „Příklady dokumentují zamýšlenou intenci rozlišování: konfliktem pravidel (v terminologii naší normativním sporem) se rozumí rozpor dispozic dvou právních norem, tedy situace, kdy za splnění subsumpčních podmínek dvou právních norem chování jejich adresátů zároveň je a není přikázáno, je tedy regulováno dispozicemi těchto norem sporně. Kolize principu však není otázkou rozporu v dispozicích právních norem, nýbrž posuzování v rozporu stojících a k rozdílným závěrům směřujících subsumpčních podmínek, obsažených v hypotéze aplikovaného právního pravidla (právní normy). Kolize principů ve výkladu Dworkinově a Alexyho je proto komponentem jiné oblasti normativního posuzování než konflikt pravidel, je otázkou zkoumání subsumpčních podmínek, obsažených v hypotéze a nikoli v řešení rozporu dvou dispozic. Kolizi principu v tomto smyslu proto s konfliktem pravidel (normativním sporem) nelze vůbec srovnávat. Jsou totiž předmětem rozdílných myšlenkových postupů“.

34) Z této argumentace je nutně patrné, že rozkladový orgán vůbec nevěděl, o čem píše, když tvrdil, že tu sice je rozpor principů, ale řeší ho pravidlo. Jde o chybu tak říkajíc metodologickou a současně rozpor charakterizovatelný pojmem *contradictio in adjecto*. Napadené rozhodnutí tak fakticky říká, že sice existuje rozpor či kolize principů, ale ta je uspokojivě řešena zákonem, protože ten přináší pozitivní úpravu. Zákon je ovšem pravidlem a v podstatě realizací určitého principu. V tomto případě principu ochrany soukromí. Dostává-li se zákon do rozporu s principem,

garantovaným čl. 17 Listiny, totiž s právem na svobodu projevu, pak je nonsense tvrdit, že současně je tento zákon příčinou a současně řešením. Pravidlo, tedy zákon je v podstatě jen vyjádřením principu právním předpisem nižší právní síly, ale řešení musí být jinde.

35) Pro úplnost je třeba poznamenat, že rozkladový orgán, v převlečení za „příslušný odvolací orgán“, svojí nekompetentní úvahou o vztahu zákona a principu (ústavního) jen ideově navázal na postup žalovaného. Ten se s námitkou žalované vypořádal ještě rázněji, když bez jakéhokoliv komentáře či rozboru připomenul text čl. 17 Listiny a čl. 10 odst. 3 Listiny, k čemuž toliko dodal, že dochází ke střetu dvou základních lidských práv, jejichž realizace a omezení pak stanoví další právní předpisy. A zřejmě v této souvislosti zmínil již výše citované ustanovení § 15 Zákona, který stanoví povinnosti zaměstnanců správce a dalších osob přicházejících do styku s osobními údaji. Tato povinnost dle žalovaného dopadá i na obviněnou jako na osobu, která v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přišla do styku s osobními údaji u orgánů činných v trestním řízení.

36) Rozkladový orgán pak dále, přesně v intencích vysloveného názoru na konflikt principů a snadný způsob jeho řešení dovozuje, že sdělení osobních, a tedy utajovaných údajů obhájci obviněného je krajním případem, kdy jiná ústavně garantovaná práva převáží nad právem na ochranu soukromí respektive formalistickým výkladem povinné mlčenlivosti. Je jen dalším nonsensem, vydávat sdělení potřebných informací obviněným svému obhájci za jakýsi krajní případ, tedy ve své podstatě střet ústavních principů, kdy v zájmu demokratické společnosti musí ochrana osobních údajů ustoupit potřebě obviněného konzultovat své problémy s obhájcem. Minimálně jde o pojetí, které je velmi mírně řečeno značně novátorské. Právo na obhajobu, jehož esenciální součástí je samozřejmě i to, že obviněný informuje svého obhájce o všech relevantních skutečnostech, včetně v to i obsahy procesních úkonů, je vnímáno jako velmi široce pojatý a svébytný institut, který rozhodně není průlomem do nějakého jiného práva jiných osob. Striktně vzato by tento výklad v napadeném rozhodnutí znamenal, že o každém individuálním případě by bylo třeba posuzovat, zda je v zájmu demokratické společnosti, aby obviněný porušil svoji povinnou mlčenlivost a informoval svého obhájce anebo, zda v daném případě převáží potřeba ochrany soukromí jiných osob. To je samozřejmě nepřijatelné.

37) Rozkladový orgán také poněkud velkoryse přechází zásadní podstatu námítky spočívající v tom, že obviněný z povahy svého postavení může potřebovat řadu dalších informací, což generuje nutnost konzultovat svoji trestní causu nebo její relevantní část nejen s obhájcem, ale i s celou řadou dalších osob. A to nejen osob, které mají institucionální postavení v trestním řízení, typicky znalec, svědek, ale i osob, které vůbec žádné postavení nemají a možná ani mít nebudou, což závisí mimo jiné na dalším vývoji situace. Typicky tak lze a běžně se děje, předestírat relevantní skutečnosti či relevantní tvrzení obsažená v trestním spise potenciálním svědkům s dotazem, zda se k věci mohou nějak vyjádřit. Takovýto postup je jednoznačně právem obhajoby. Právem obhajoby, ostatně stejně jako obžaloby, je vyžádat si nejen zpracování znaleckého posudku, ale i odborného stanoviska a samozřejmě též i

odborné konzultace, což v podstatě vždy znamená nutnost seznámit dotčenou osobu s podstatnými skutečnostmi a tedy velmi pravděpodobně i s obsahem výpovědí v trestním řízení učiněných. Obhajobu obviněného mohou zajišťovat jeho příbuzní či řada dalších osob, u nichž bude logické, že bude-li a tím obviněný souhlasit, budou informovány o průběhu trestního řízení. Nezbytné to je v případě nezletilých a jejich rodičů. Fantazie rozkladového orgánu pak zřetelně nedosáhla faktu možného trestního stíhání právnické osoby. Právě u ní se výše uvedený a jistě neúplný okruh těch, s nimiž může být z hlediska obhajoby žádoucí, aby se seznámily s obsahem protokolů, významně rozšiřuje. Zahrnuje všechny, kterých se trestní stíhání takového subjektu dotýká, což teoreticky mohou být desítky, stovky ale možná i tisíce osob. Tak například v případě stíhání většího města všichni zastupitelé, představující jeho nejvyšší orgán a obdobně v případě akciové společnosti všichni akcionáři, kteří ve formě valné hromady jsou také nejvyšším orgánem takového subjektu.

Což znamená, že konstrukce povinné mlčenlivosti, jakožto v podstatě bezvýhradně fungujícího institutu, prolomeného jen v krajním případě ve prospěch konzultace obviněného s obhájcem, je naprosto neudržitelná a nesprávná.

38) AD f) Způsob, jakým se žalovaný a posléze rozkladový orgán nevypořádali s argumentací žalobkyně, je hrubým porušením práva na spravedlivý proces.

Námítka porušení práva na spravedlivý proces vychází z toho, že se žalovaný a rozkladový orgán vůbec nevypořádali s argumentací žalobkyně, uvedenou v jejím vyjádření a posléze i v rozkladu. Lze-li to tak říci, podstatná část této argumentace, zejména ta, která je obsahem této žaloby, byla přednášena a uplatňována již v rámci správního řízení, avšak bez jakékoliv odezvy správního orgánu. Typicky například námítka, týkající se porušení ústavního práva žalobkyně na svobodu slova byla odbyta konstatováním, že k ničemu takovému nedošlo, aniž by žalovaný svoje stanovisko jakkoliv odůvodnil. Tak je tomu i v řadě dalších případů.

Ze všech uvedených důvodů tedy navrhuji, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno. Vzhledem k vadám, které vykazuje i rozhodnutí žalovaného, navrhuji, aby bylo zrušeno i toto rozhodnutí a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Dále navrhuji, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení k rukám jejího právního zástupce do 15 dnů od doručení tohoto rozhodnutí.

JUDr. Tomáš Sokol
právní zástupce JUDr. Vlasty Parkanové

